

บทที่ 6

การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ตอนที่ 3 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ตอนที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงของผู้ทรงคุณวุฒิโดยการจัดทำวิทยานิพนธ์

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง คือ

ตารางที่ 6.1 ประเด็นสำคัญที่แจ้งจากการวิเคราะห์ สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระบบพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ที่	ประเด็นสำคัญ	สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระบบพื้นที่สูง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์			
		การศึกษา เอกสาร	การสัมภาษณ์ เชิงลึก	การสอบถาม ประกอบการสังเกต	การประชุม กลุ่มเฉพาะ
1.	การบริหารจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้บุคคลในพื้นที่สูงกลุ่ม“ผู้ไม่รู้หนังสือ” เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	✓	✓	✓	✓
2.	การบริหารจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้บุคคลในพื้นที่สูงกลุ่มผู้รู้หนังสือ “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	✓	✓	✓	✓
3.	การมีหลักสูตรการศึกษาเพื่อระบบเพื่อความมั่นคงที่จัดให้เฉพาะกลุ่มประชาชนพื้นที่สูงให้เรียนรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์		✓		✓
4.	การจัดทำหลักสูตรเบ็ดเสร็จเฉพาะ เพื่อจัดการศึกษาระบบแก่ชุมชนบนพื้นที่สูง เพื่อให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	✓	✓	✓	✓
5.	การเพิ่มสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้แก่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง”	✓	✓	✓	

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ที่	ประเด็นสำคัญ	สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์				
		การศึกษาเอกสาร	การสัมภาษณ์เชิงลึก	การสอบถามประกอบการสังเกต	การประชุมกลุ่มเฉพาะ	
6.	การเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อโทรทัศน์		✓			
7.	การเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อวิทยุ		✓			
8.	การเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวัน		✓			
9.	การเน้นเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยท้องถิ่น สื่อสารมวลชนทุกแขนง		✓			
10.	การใช้ห้องสมุดทางการศึกษานอกระบบในชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์		✓	✓	✓	
11.	การเป็นข้าราชการของบุคลากรทางการศึกษานอกระบบ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการศึกษานบนพื้นที่สูง		✓	✓	✓	

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ที่	ประเด็นสำคัญ	สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการการศึกษานอกระบบในพื้นที่สูง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์				
		การศึกษาเอกสาร	การสัมภาษณ์เชิงลึก	การสอบถามประกอบการสังเกต	การประชุมกลุ่มเฉพาะ	
12.	การเพิ่มจำนวนบุคลากรประจำอยู่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" จากเดิมแต่ละ 1 คน เป็นแต่ละ 2 คน		✓	✓	✓	
13.	การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่จบปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอก ระบบมีใบประกอบวิชาชีพครูเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นครูในพื้นที่สูงประจำศูนย์การ เรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"		✓	✓	✓	
14.	การสร้างขวัญกำลังใจและเพิ่มสวัสดิการให้แก่บุคลากรทางการศึกษานอกระบบที่ ปฏิบัติงานอยู่บนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" เช่น มีรางวัล เชื้อพระราชทาน มีเบี้ยคันดาล เบี้ยเลี้ยงภัย ฯ		✓	✓	✓	
15.	การมีงบประมาณในการบริหารจัดการการศึกษานอกระบบในพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ปลอดภัยและส่งเสริมให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ที่	ประเด็นสำคัญ	สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการการศึกษานอกระบบในพื้นที่สูง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์				
		การศึกษาเอกสาร	การสัมภาษณ์เชิงลึก	การสอบถามประกอบการสังเกต	การประชุมกลุ่มเฉพาะ	
16.	การมีกิจกรรมรณรงค์ให้รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ร่วมกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานทางการศึกษานอกระบบ	✓	✓	✓	✓	
17.	การขยายเขตบริการให้การศึกษานพื้นที่สูงของหน่วยงานที่จัดการศึกษาออกระบบให้ครอบคลุมทุกพื้นที่		✓	✓	✓	
18.	การสร้างเครือข่ายทุกหน่วยงานคือ สถานศึกษา ไรท์ทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หน่วยปฏิบัติการทางจิตวิทยาของทหาร ตำรวจ ฯ และชุมชน ในการจัดการศึกษานออกระบบและให้ข้อมูลข่าวสารแก่บุคคลในพื้นที่สูง ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บุคคลในพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	✓	✓	✓	✓	

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์จุดแข็ง และโอกาสของสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบ
บนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ตารางที่ 6.2 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
1. การบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อปลูกฝัง/ ส่งเสริมให้บุคคลบน พื้นที่สูงกลุ่ม “ผู้ไม่รู้ หนังสือ” เกิดความ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	1. การศึกษาเป็นเครื่องมือใน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ เป็นไปในทิศทางที่พึง ประสงค์ 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาว ไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ปฏิบัติภารกิจในการให้ การศึกษาแก่บุคคลและชุมชน บนพื้นที่สูงให้มีทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน การ ติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ตลอดจนให้	1. แต่ละศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ส่วนใหญ่มีครูประจำ 1 คน ในขณะที่ต้องรับผิดชอบภาระ งานมาก คือ จัดการศึกษา ให้กับประชากรบนพื้นที่สูงมี ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุหรือ คนทั้งชุมชน 2. ครูบนพื้นที่สูง มีความรู้ ความเข้าใจในภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรม ชุมชนเป็นอย่างดี	1. ชุมชนบนพื้นที่สูงมีหลายชน เผ่า 2. แต่ละชนเผ่ามีภาษา ภูมิ ปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่ แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์ เฉพาะที่เป็นของตน 3. แต่ละชนเผ่าต้องการรักษา และถ่ายทอดภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถี	1. บุคคลบนพื้นที่สูง “ไม่มีส่วน ร่วมในการพัฒนาหลักสูตร 2. บุคคลบนพื้นที่สูงแต่ละชน เผ่ามีวัฒนธรรมและความเชื่อ แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	ความรู้เพื่อให้เกิดเจตคติในความเป็นพลเมืองที่ดี โดยเน้นการเสริมสร้างความรู้สร้างความเข้าใจ ความผูกพันทางใจให้นิยมในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เพื่อที่จะให้บุคคลและชุมชนพื้นที่สูงมีความสำนึกว่าเขาเป็นคนไทยหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย	ประเพณี วิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าน้อย 3. คุรุบนพื้นที่สูงขาดทักษะการประสานงานกับภาคีเครือข่าย	การดำเนินชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนสู่คนรุ่นหลัง -แต่ละชนเผ่ามีภูมิปัญญา 4. ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของตนบรรจุอยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้การศึกษาและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง	

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	เนื้อหาการรู้รักสามัคคี การมีคุณธรรมที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ๆ		5. มีโครงการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ (สำหรับเด็กโต) 6. กองทัพภาคที่ 3 ทำข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดทำโครงการปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติรักภาษาไทยร่วมกัน มีหลักสูตร "รักชาติ รักภาษาไทย" มีแนวการสอนแบบเรียนเพื่อการรู้ภาษาไทย 7. ทำงานร่วมกันกับครูชาวบ้าน นักศึกษา กศน. (ไปสอนคนไม่รู้หนังสือ 1:15 คน)	

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
2. การบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อปลูกฝัง/ ส่งเสริมให้บุคคลบน พื้นที่สูงกลุ่มผู้รู้ หนึ่งสื่อ “การศึกษา ขั้นพื้นฐาน” เกิดความ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ปฏิบัติการกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาแก่บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน การติดต่อสื่อสาร โดยใช้ภาษาไทย ตลอดจนให้ความรู้เพื่อให้เกิดเจตคติในความเป็นพลเมืองที่ดี โดยเน้นการเสริมสร้างความรู้สร้างความเข้าใจ ความผูกพันทางใจให้นิยมในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพื่อที่จะให้บุคคลและชุมชน	1. ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความรู้ความเข้าใจในภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ คติประเพณี วิถีการดำเนินชีวิต ของบุคคลบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าน้อย 2. ชุมชนบนพื้นที่สูงส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษานอกระบบ ขาดทักษะในการจัดการกรรมการเรียนรู้ให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง 3. ชุมชนบนพื้นที่สูงขาดทักษะการประสานงานกับภาคีเครือข่าย	1. สมเด็จพระเทพฯ ต้องการให้เรียนเพียงเลข คัด เลิก ความเป็นไทย ก่อนที่จะนำ 8 สารมาสอน เพื่อให้ทุกคนเรียนรู้ชีวิต จึงทำให้ทุกคนไปจัดทำหลักสูตร ความเป็นไทย บ้านเมืองของเรา (วิชา +ชีวิต) (สำหรับเด็กเล็ก) 2. ชุมชนบนพื้นที่สูงมีหลายชนเผ่า 3. แต่ละชนเผ่ามีภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ คติประเพณี วิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะที่เป็นของตนเอง 4. แต่ละชนเผ่าต้องการรักษาและถ่ายทอดภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ	1. บุคคลบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่ามีวัฒนธรรมและความเชื่อแตกต่างกัน 2. บุคคลบนพื้นที่สูงไม่สนใจมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร 3. เด็กขาดความสนใจในเรื่องชาติ บ้านเมือง

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	บนพื้นที่สูงมีความสำคัญว่า เขาเป็นคนไทยหรือเป็นส่วน หนึ่งของสังคมไทย 2. การจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับ ประถมศึกษา ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายทุก หลักสูตรต่างมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี ของชาติ มีความรักความ ผูกพันในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เพื่อให้เกิด ความมั่นคงในชาติ และ		ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็น เอกลักษณ์เฉพาะของชนสู่คนรุ่นหลัง 5. แต่ละชนเผ่ามีภูมิปัญญา 6. ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่า ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมี เอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของตนบรรจุ อยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตร ท้องถิ่นเพื่อให้การศึกษาและถ่ายทอด ไปสู่คนรุ่นหลัง	

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	พระมหากษัตริย์เพื่อให้เกิดความมั่นคงขึ้นในชาติ และประเทศเกิดความสงบสุขร่มเย็น 3. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยการนำเอาหลักสูตรแกนกลางมาวางเป็นหลักแล้วนำเอาหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นผนวกเข้าไป 4. การจัดการเรียนการสอนของครูบนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ต้องการมีส่วนร่วมจากชุมชน		7. องค์การบริหารส่วนตำบล / ชุมชน/ชาวบ้านบนพื้นที่สูงให้การสนับสนุนในการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนบนพื้นที่สูง 8. บุคคลบนพื้นที่สูงที่สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับได้รับการยอมรับจากสังคมส่วนใหญ่ของประเทศ มีฐานะทางเศรษฐกิจทางสังคมดีขึ้น สังคมของบุคคลบนพื้นที่สูงจึงส่งเสริมให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นมากขึ้น	

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
3 การมีหลักสูตร การศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อตอบสนองความต้องการ เฉพาะกลุ่มประชาชน บนพื้นที่สูงให้เรียนรู้ เกี่ยวกับสถาบันชาติ/ ศาสนา/และ พระมหากษัตริย์	1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มี นักศึกษา กลุ่มสนใจ ศิษย์เก่า เป็นบุคคลบนพื้นที่สูงที่มีอยู่ ในชุมชน 2. สถานศึกษามีหลักสูตร สถานศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดย การนำเอาหลักสูตรแกนกลาง มาวางเป็นหลักแล้วนำเอา หลักสูตรท้องถิ่นที่ สถานศึกษาจัดทำขึ้นผนวก เข้าไป	1. ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้า หลวง" ขาดทักษะการ ประสานงานกับภาคีเครือข่าย ในการเชิญให้บุคคลทุกฝ่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตร/การให้ความรู้/การ จัดกิจกรรมทางการศึกษา ให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง 2. ครูบนพื้นที่สูงขาดความ มั่นใจในการปฏิบัติงาน ลาออกและเปลี่ยนงานบ่อย ทำให้ต้องรับบุคคลเข้ามาเพื่อ ปฏิบัติหน้าที่ใหม่ การ ปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง	1. ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละ ชนเผ่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วม ในการทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถี การดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน และมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็น ของตนบรรจุอยู่ในเนื้อหาใน ส่วนของหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้การศึกษาและถ่ายทอด ไปสู่คนรุ่นหลัง 2. ได้รับการสนับสนุนจาก องค์กรของรัฐ เอกชน และ มูลนิธิต่างๆ	1. การคมนาคมลำบาก มีความยุ่งยากต่อการ ประสานงานกับภาคีเครือข่าย

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
4. การจัดทำหลักสูตรเปิดเสรีเฉพาะ เพื่อจัดการศึกษานอกระบบแก่ชุมชนในพื้นที่สูง เพื่อให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ/ศาสนา/พระมหากษัตริย์	1.หลักสูตรเนื้อหา/สื่อ/กิจกรรมในการให้การศึกษามีแบบเปิดเสรีแก่ผู้ไม่ร่ำเรียนสูงที่สนใจอยู่แล้วแต่ปัจจุบันถูกยกเลิก 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีฐานะเป็นห้องเรียนของศูนย์การศึกษาออร์แกนิกและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นแต่เป็นสถานศึกษาของชุมชนในพื้นที่สูง	1. ครอบคลุมพื้นที่สูงมีภาระงานมาก 2. ขาดงบประมาณในการจัดทำ 3. ครอบคลุมพื้นที่ขาดทักษะในการประสานงานกับบุคคลและชุมชนพื้นที่สูง 4. การดำเนินการมีขอบเขตจำกัดไม่กว้างขวางทั่วถึง	1. มีระเบียบเปิดให้ทำได้ 2. ภูมิปัญญาในพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมมาบูรณาการ ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของตนเอง บรรจุอยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตรเพื่อให้การศึกษาและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง 3. องค์การบริหารส่วนตำบล /ชุมชน/ชาวบ้านพื้นที่สูงให้การสนับสนุนในการบริหารจัดการ	1. ประชาชนในพื้นที่สูงขาดความรู้ความเข้าใจจึงให้ความร่วมมือน้อย

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	3. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยการนำเอาหลักสูตรแกนกลางมาวางเป็นหลักแล้วนำเอาหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นผนวกเข้าไป 4. การจัดการเรียนการสอนของครูบนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ต้องการมีส่วนร่วมจากชุมชน		การศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนบนพื้นที่สูง	

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
5. การเพิ่มสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้แก่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"	1. มีงบประมาณจัดทำสื่อให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" โดยตรง	1. ขาดงบประมาณ 2. ครู/บุคลากรบนพื้นที่สูง ขาดความรู้ทักษะในการจัดทำสื่อ ส่วนใหญ่ "ไม่" ได้ทำเอง ใช้งบประมาณจัดซื้อสื่อสำเร็จรูปมาจากบริษัท ห้าง ร้านที่ผลิตสื่อขายมาประกอบในการให้การศึกษา	1. ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชน และมูลนิธิต่างๆ 2. หากมีการผลิตสื่อที่เป็นนวัตกรรมที่เชื่อมโยงการปลูกฝังส่งเสริมให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ไปสู่ภาษา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่า ก็จะทำให้บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงมีความผูกพันในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ 3. รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายแจกแท็บเล็ตเป็นสื่อในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ 4. บุคคลบนพื้นที่สูงเปิดรับเอา โทรศัพท์มือถือ ๑ ไปใช้ในชุมชน	1. การใช้สื่อสำเร็จรูปที่บริษัทห้างร้านผลิตและจัดจำหน่ายจากส่วนกลางไม่สามารถเป็นสื่อที่ใช้สื่อเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม ความเชื่อ แก่นเผ่าพันธุ์พื้นที่สูง ผ่าต่างๆ ที่ต่างกัน ได้

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
6. การเน้นการปลูกฝัง ให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ โดยใช้สื่อโทรทัศน์	1. ภาคเหนือตอนบนมีสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ในการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บางศูนย์มีเครื่องรับโทรทัศน์และรับคลื่นสัญญาณได้ สามารถใช้เป็นสื่อในการส่งเสริม/ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้	1. ไม่มีไฟฟ้า 2. ขาดอุปกรณ์ (จานดาวเทียม) 3. บางพื้นที่รับสัญญาณไม่ได้	1. โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความสำคัญและทรงอิทธิพลกว่าสื่ออื่น ๆ เพราะสื่อโทรทัศน์สามารถถ่ายทอดสาระและกระจายความรู้ ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของผู้คนและปรากฏการณ์ในสังคมไปสู่ประชาชนในทุกระดับได้ทั่วประเทศเดียวกัน โดยโทรทัศน์สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกหมู่เหล่า และมีบทบาทในสังคมเพิ่มขึ้นทุกปี 2. บนพื้นที่สูงมีแสง โซลาร์เซลล์ติดไฟฟ้า	1. ไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
7.การเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยใช้อยู่วิถีชีวิต	1.ภาคเหนือตอนบน มีสถานีวิจัยกระจายเสี่ยงประจำจังหวัด/อำเภอ สถานีวิจัยกระจายเสี่ยงของทหาร สถานีวิจัยชุมชนที่จัดการเป็นภาษาไทย/เป็นภาษาชาวเขา ในการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ส่วนใหญ่มีเครื่องรับวิทยุและสามารถรับคลื่นวิทยุได้สามารถให้วิทยุเป็นสื่อในการส่งเสริม/ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. บางพื้นที่รับคลื่นสัญญาณไม่ได้	1. มีสถานีวิจัยการศึกษาในพื้นที่ 2. มีสถานีวิจัยของทหาร 3. มีสถานีวิจัยของกรมประชาสัมพันธ์ 4. มีวิทยุทาง Internet 5. มีวิทยุชุมชน 6. มีรายการวิทยุภาคภาษาชาวเขา(บุคคลบนพื้นที่สูง) เผ่าต่างๆ	1. ถูกชื้อเวลาไปเกือบหมดเพื่อข่าวบันเทิง ผลประโยชน์ 2. พุดเรื่องส่วนตัวและคุยไม่ได้

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
8 การเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูงรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อออนไลน์ในหนังสือพิมพ์รายวัน	1. ภาคเหนือตอนบน มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บางศูนย์มีหนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการส่งเสริม/ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. หนังสือพิมพ์จัดส่งไปถึงชุมชนบนพื้นที่สูงล่าช้า -ขาดนักข่าว คนเขียนข่าวที่เข้าใจวัฒนธรรม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของชนเผ่าบนพื้นที่สูงต่างๆ 2. คนสนใจสื่อ นสพ. น้อยลง เพราะมีสื่อ TV. ซึ่งน่าสนใจและไม่จำเป็นต้องอ่าน ออกเขียนได้ เพียงแต่ฟังได้ก็ได้รับความรู้	1. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบัน 2.เยาวชนบนพื้นที่สูง ให้ความสำคัญกับความรู้ 3. เยาวชนบนพื้นที่สูง บางชุมชนใช้พื้นที่บางส่วนของอาคารเอนกประสงค์ในหมู่บ้านซึ่งเยาวชนในหมู่บ้านใช้เป็นที่พักผ่อนและจัดกิจกรรมนันทนาการ ในหมู่บ้านเป็นที่อ่านหนังสือและเป็นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน	1. ผู้รับจะสนองตอบต่อสื่ออย่างไร 2. ไม่ทั่วถึงเพราะแต่ละหอยมบ้านห่างไกลกัน

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
9. การเน้นเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยท้องถิ่นสื่อสารมวลชนทุกแขนง	1. วิทย์/โทรทัศน์/หนังสือพิมพ์ มีการกึ่งในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนในชาติมีความรู้เข้าใจ เท่าทันสถานการณ์และ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน ประเทศและในสังคมของโลก 2. การให้ข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริงของสื่อมวลชน: สถานีวิทยุกระจายเสียงสถานีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์แก่ประชาชน เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ และ เป็นการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนต่อเรื่องที่นำเสนอ	1. ขาดนักข่าวหรือผู้ที่ประกอบวิชาชีพทางสื่อสารมวลชนที่เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทยและเข้าใจภาษาวัฒนธรรม และความเชื่อของบุคคลบนพื้นที่สูงซึ่งมีหลายชนเผ่า	1. บุคคลบนพื้นที่สูงมีความสนใจในการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์เสียงตามสายในหมู่บ้าน	1. แต่ละหน่วยงานขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
10. การใช้ห้องสมุดทางการศึกษานอกระบบเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	1. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายจัดสร้าง “บ้านหนังสือ” เพื่อส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนตามชุมชนต่าง ๆ	1. การจัดเก็บไม่เป็นระบบ 2. ไม่มีชั้น/ตู้จัดวางหนังสือ 3. หนังสือเก่า/ชำรุด	1. ชาวชนบนพื้นที่สูงให้ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 2. ชาวชนบนพื้นที่สูง บางชุมชนใช้พื้นที่บางส่วนของอาคารเอนกประสงค์ในหมู่บ้าน ซึ่งเยาวชนในหมู่บ้านใช้เป็นที่พักผ่อนและจัดกิจกรรมนันทนาการในหมู่บ้านเป็นที่อ่านหนังสือและเป็นที่ตั้งห้องสมุดประจำหมู่บ้าน 3. มีมูลนิธิ บริษัท เอกชน ประชาชนจัดทำหนังสือเพื่อเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ บริจาคหนังสือให้แก่ห้องสมุด 4. มีผู้บริจาค อาจเป็นหนังสือเก่า 5. มีบ้านหนังสือ 6. มีหมู่บ้านหนังสือใน ศสช. 7. มีที่อ่านหนังสือ (พิมพ์) ประจำหมู่บ้าน 8. เด็กอ่านได้ผู้ใหญ่ดูภาพ	1. ห้องสมุดประจำอำเภออยู่ห่างไกล 2. หนังสือพิมพ์ไปถึงช้าในพื้นที่ห่างไกล 3. ถ้าย้อนให้ท้องถิ่นซึ่งจะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติได้ ส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติ 4. มีผู้อ่านหนังสือได้เท่าใด (ยังไม่มีการตอบที่ชัดเจน)

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
11. การเป็น ข้าราชการของ บุคลากรทาง การศึกษานอกระบบ ในการจัดการศึกษา บนพื้นที่สูง	1. หน่วยงานและบุคคลของ หน่วยงานปฏิบัติภารกิจใน การให้การศึกษาในพื้นที่ เฉพาะและมีลักษณะเฉพาะ แต่ภารกิจในการปฏิบัติงาน เป็นไปเพื่อคนส่วนใหญ่ เป็นไปเพื่อความมั่นคงของ สังคมและของประเทศ 2. หากผู้ปฏิบัติงานมีความ มั่นคงในอาชีพ มีการบริหาร จัดการด้วยระบบคุณธรรม การปฏิบัติงานใช้มืออาชีพ การปฏิบัติงานจะมีความ คล่องตัว มีความต่อเนื่อง 3. ครูบนพื้นที่สูงเป็นภูมิปัญญา	1. การปฏิบัติงานของครูบน บนพื้นที่สูงบางส่วนยังขาด การอุทิศและทุ่มเท	1. คนที่ทำงานสำคัญและงานนั้น มีผลต่อสังคมโดยส่วนรวมและ เพื่อความมั่นคงของชาติ รัฐจะให้ ความสำคัญและดูแล 2. ใช้เหตุผลเพื่อความมั่นคง ของชาติ 3. การบริหารบ้านเมืองใช้ หลักการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี 4. มีบุคคลบนพื้นที่สูงได้รับทุน มีโอกาสเข้ารับการศึกษาใน ระดับมัธยมศึกษาระดับปริญญา ตรี ปริญญาโท ปริญญา เอกมาก ขึ้นสามารถประกอบอาชีพเป็น ครูบนพื้นที่สูงได้	1. เมื่อเป็นข้าราชการจะขอย้าย ทำให้ขาดบุคลากร 2. สำนักงานประมาณไม่ยอม

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	เป็นตัวแทนหน่วยงานของรัฐที่ฝังตัวอยู่ในชุมชน และเป็นพี่พี่ของชาวบ้าน ในการศึกษา พัฒนาระบบคิด คุณภาพชีวิต พัฒนาชุมชนและสังคมของท้องถิ่นให้มีความเจริญที่ยั่งยืน 4. บทบาทและภารกิจหนึ่งของครูบัพณพันที่สูงคือการสอนหนังสือให้แก่บุคคลผู้ใหญ่ผู้ไม่รู้หนังสือให้รู้หนังสือผู้ปฏิบัติงานจะอุทิศร่างกายแรงใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังและความสามารถ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานก็จะออกมาอย่างมีคุณภาพ และสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ อย่างเป็นรูปธรรม			

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
12. การเพิ่มจำนวนบุคลากรประจำอยู่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" จากเดิมแห่งละ 1 คน เป็น แห่งละ 2 คน	1. การปฏิบัติงานจะมีความคล่องตัว 2. การปฏิบัติการกิจกรรมประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น 3. บทบาทและภารกิจหนึ่งของครูบนพื้นที่สูงคือการสอนหนังสือให้แก่บุคคลผู้ใหญ่ ผู้ไม่รู้หนังสือให้รู้หนังสือ	1. ไม่ได้รับการจัดสรรอัตราจ้างเพิ่ม 2. งบประมาณมีจำนวนจำกัด	1. เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายและให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้ 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" หลายแห่งมีครูบนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" จำนวน 2 คน	1. รัฐบาลมีนโยบายลดอัตราค่าจ้างคนภาครัฐลง

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
13. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคคลที่จบปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอกระบบ มีใบประกอบวิชาชีพครูเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นครูในพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"	1. หากการปฏิบัติงานใช้มืออาชีพ การปฏิบัติงานจะมี ความคล่องตัว มีความต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลการปฏิบัติงานก็จะออกมาอย่างมีคุณภาพและสัมฤทธิ์ผล เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น	1. หน่วยงานที่ใช้บัณฑิตซึ่งมีอำนาจในการคัดเลือก/สรรหาบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้งให้เข้าปฏิบัติงานเห็นว่ามีส่วนช่วยเหลือในทางกฎหมายให้รับบุคคลที่ไม่จบวุฒิครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ จึงไม่ให้ความสนใจ 2. วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูง แต่ ทัศน.รับใครก็ได้ จบวุฒิใดก็ได้เข้าทำงาน จัดต่อหลักการการเป็นวิชาชีพชั้นสูง	1. อุดมการณ์นโยบายที่จะดำเนินการอนุญาตให้ใบประกอบวิชาชีพครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับบัณฑิตผู้จบปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอกระบบมีน้อย	1. บัณฑิตที่จบปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอกระบบมีน้อย 2. สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอกระบบมีน้อย

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
14. การสร้างขวัญกำลังใจและเพิ่มสวัสดิการให้แก่นุคลากรทางการศึกษานอกระบบที่ปฏิบัติงานอยู่บนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" เช่น มีรางวัลชมเชยพระราชทาน มีเบี้ยกัณฑ์การ เบี้ยเลี้ยงภัย ฯ	1. หากผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นคงในอาชีพ มีสวัสดิการ มีแรงจูงใจ มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณธรรม ผู้ปฏิบัติงานจะอุทิศแรงกายแรงใจในการทำงานอย่างเต็มกำลังและความสามารถ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานก็จะออกมาอย่างมีคุณภาพและสัมฤทธิ์ผล เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างเป็นรูปธรรม	1.ภารกิจในการปฏิบัติงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีมาก และเป็นไปด้วยความยากลำบาก ต้องการบุคคลผู้ปฏิบัติงานที่เสียสละทุ่มเท และการอุทิศตน หากไม่มีการสร้างขวัญกำลังใจและเพิ่มสวัสดิการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูบนพื้นที่สูงและบุคลากรจะไม่รับการเสียสละ ทุ่มเท และการอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงาน	1. เลขาธิการสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายและให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้	1. สถานศึกษาคือศูนย์การเรียนรู้ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ซึ่งมีห้องเรียนคือศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีที่ตั้งอยู่ที่ว่าการอำเภอไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย ตามเกณฑ์ระเบียบที่พิจารณาให้ได้รับเบี้ยกัณฑ์การ เบี้ยเลี้ยงภัย ฯ

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
15.การมีงบประมาณในการบริหารจัดการ การศึกษานอกระบบ บนพื้นที่สูงเพื่อความ มั่นคง: ปลูกฝัง/ ส่งเสริมให้บุคคลบน พื้นที่สูงเกิดความ จงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพิ่มขึ้นและเพียงพอ	1. การมีงบประมาณที่เพียงพอในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง: ปลูกฝัง/ส่งเสริมให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จะทำให้การปฏิบัติภารกิจของครูบนพื้นที่สูงเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น	1.การมีขาดแคลนงบประมาณหรืองบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีจำกัด ไม่เพียงพอทำให้การปฏิบัติงานมีความยากลำบากหวังประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานยาก	1.เสนอขอจัดตั้งงบประมาณจากภารกิจและสภาพการปฏิบัติงานจริง 2.ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล องค์กรเอกชน และมูลนิธิต่างๆ	1.งบประมาณไม่ได้รับการกระจายลงมาที่ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" โดยตรง แต่อยู่ที่ผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษา นอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และเจ้าหน้าที่ เป็นผู้บริหารและ ผู้ใช้งบประมาณในการจัดซื้อ จัดจ้าง

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
16. การมีกิจกรรมรณรงค์ให้รักชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ร่วมกับประชาชนใน พื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานทาง การศึกษานอกระบบ	1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มี นักศึกษา ศิษย์เก่า และกลุ่ม ผู้สนใจบนพื้นที่สูงเป็นชุมชน กำลังในการจัดกิจกรรม รณรงค์ให้ประชาชนบน พื้นที่สูงเกิดความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ร่วมกับประชาชนในพื้นที่ รับผิดชอบ	1. การปฏิบัติงานของครูบน พื้นที่สูงบางส่วนขาดทักษะ การประสานงาน 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ไม่ได้ ประสานงานกับนักศึกษาศิษย์เก่า และกลุ่มผู้สนใจ ผู้นำ ชุมชนบนพื้นที่สูง และภาคี เครือข่ายในการจัดกิจกรรม รณรงค์ให้ประชาชนบนพื้นที่ สูงเกิดความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ร่วมกับ ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ	1. ประชาชนในชุมชนบนพื้นที่สูงเป็น นักศึกษา ศิษย์เก่า และกลุ่มผู้สนใจที่ เข้าเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" 2. บุคคลในสังคมยังมีความเชื่อว่า สังคม ของชุมชนจะมีความเข้มแข็งได้ ชุมชน นั้นจะต้องมีองค์กรที่เป็นหลักอยู่ใน ชุมชนซึ่งประกอบด้วยบ้าน วัด โรงเรียน "บวร" 3. องค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน/ ชาวบ้านบนพื้นที่สูงให้การสนับสนุนใน การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ในชุมชนบนพื้นที่สูง 4. ภาคีเครือข่ายให้ความร่วมมือ	1. ชุมชนหมู่บ้านและ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ขาดการ ประสานงานและการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
17. การขยายเขตบริการให้การศึกษา บริการให้การศึกษา บนพื้นที่สูงของ หน่วยงานที่จัด การศึกษานอกระบบ ให้ครอบคลุม ทุกพื้นที่	1. การขยายเขตบริการให้การศึกษาแก่บุคคลบนพื้นที่สูงของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่เป็นนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1. อัตราการเข้าถึงครูบนพื้นที่สูงมีจำนวนจำกัดเป็นปัญหาต่อการขยายเขตบริการให้การศึกษาแก่บุคคลบนพื้นที่สูงของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ให้ครอบคลุมได้ทุกพื้นที่ 17.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีครูประจำแห่งละ 1 คน	1. รัฐมีนโยบายในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนให้ครบทุกคนและให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	1. มีหย่อมบ้านเล็ก และอยู่ห่างไกลกันมาก การคมนาคมลำบาก ยากแก่การจัดกลุ่ม

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ประเด็น	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
18. การสร้างเครือข่ายทุกหน่วยงาน: สถานศึกษา/โทรศัพท์/วิทยุ/หนังสือพิมพ์/หน่วยปฏิบัติ การทางจิตวิทยาของทหาร/ตำรวจ ฯ และชุมชนในการจัดการศึกษานอกระบบและให้ข้อมูลข่าวสารแก่บุคคลบนพื้นที่สูงที่ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรัก รักติดต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	1. การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง มีหลายหน่วยงานที่ร่วมจัดทำ เช่น องค์การทางการศึกษา สื่อสาธารณะ หน่วยงานด้านความมั่นคงตำรวจ ทหาร ฯ 2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" สร้างขึ้นได้ด้วยอาศัยความร่วมมือจากชาวบ้านในชุมชนบนพื้นที่สูง	1. แต่ละหน่วยงานให้ความสำคัญเกี่ยวกับภารกิจในหน่วยงานของตนเอง 2. ผู้ปฏิบัติงานขาดทักษะในการสร้างเครือข่าย	1. ทุกหน่วยงานเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 2. ภารกิจด้านความมั่นคงแต่ละหน่วยงานจะปฏิบัติภารกิจโดยลำพัง ไม่ได้ จะต้องมีการวางแผนร่วมกัน	1. ไม่มีเจ้าภาพ

จากตารางที่ 6.2 สภาพการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงในการบริหารด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป มีจุดแข็งและโอกาสดังนี้

1. ด้านบริหารวิชาการ

1.1 ประเด็นการบริหารจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝัง/ส่งเสริมให้บุคคลบนพื้นที่สูงกลุ่ม “ผู้ไม่รู้หนังสือ” เกิดความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1.1.1 จุดแข็ง

1.1.1.1 การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

1.1.1.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ปฏิบัติภารกิจในการให้การศึกษาแก่บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน การติดต่อสื่อสาร โดยใช้ภาษาไทย ตลอดจนให้ความรู้เพื่อให้เกิดเจตคติใน ความเป็น พลเมืองที่ดี โดยเน้นการเสริมสร้างความรู้สร้างความเข้าใจ ความผูกพันทางใจให้นิยมในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพื่อที่จะให้บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงมีความสำนึกว่าเขาเป็นคนไทยหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย

1.1.1.3 ในเนื้อหาในการให้การศึกษาแก่บุคคลผู้ไม่รู้หนังสือมีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สอดแทรกเนื้อหาการรู้รักสามัคคี การมีคุณธรรมที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ฯ

1.1.2 โอกาส

1.1.2.1 ชุมชนบนพื้นที่สูงมีหลายชนเผ่า แต่ละชนเผ่ามีภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะที่เป็นของตน

1.1.2.2 แต่ละชนเผ่าต้องการรักษาและถ่ายทอดภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนสู่คนรุ่นหลัง

1.1.2.3 แต่ละชนเผ่ามีภูมิปัญญา

1.1.2.4 ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของตนบรรจุอยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้การศึกษาและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง-มีโครงการรักษา ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ (สำหรับเด็กโต)

1.1.2.5 กองทัพอากาศที่ 3 ทำข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดทำโครงการปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ รัก ภาษาไทยร่วมกัน มีหลักสูตร"รักชาติ รักภาษาไทย" มีแนวการสอนแบบเรียนเพื่อการรู้ภาษาไทย

1.1.2.6 ทำงานร่วมกันกับครูชาวบ้าน นักศึกษา กศน. (ไปสอนคนไม่รู้ หนังสือ 1:15 คน)

1.2 ประเด็นการบริหารจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝัง/ส่งเสริมให้บุคคลบนพื้นที่สูงกลุ่มผู้รู้ หนังสือ "การศึกษาขั้นพื้นฐาน" เกิดความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1.2.1 จุดแข็ง

1.2.1.1 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ปฏิบัติภารกิจในการให้การศึกษาแก่บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน การติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ตลอดจนให้ความรู้เพื่อให้เกิดเจตคติในความเป็นพลเมืองที่ดี โดยเน้นการเสริมสร้างความรู้สร้างความเข้าใจ ความผูกพันทางใจให้นิยมในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพื่อที่จะให้บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงมีความสำนึกว่าเขาเป็นคนไทยหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย

1.2.1.2 การจัดการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกหลักสูตรต่างมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีความรักความผูกพันในสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์เพื่อให้เกิดความมั่นคงขึ้นในชาติ และประเทศเกิดความสงบสุขร่มเย็น

1.2.1.3 สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้น โดยการนำเอาหลักสูตรแกนกลางมาวางเป็นหลักให้นำเอาหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นผนวกเข้าไป

1.2.1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูบนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"ต้องการการมีส่วนร่วมจากชุมชน

1.2.2 โอกาส

1.2.2.1 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต้องการให้เรียนเพียงเลข คัด เลิก ความเป็นไทยก่อนที่จะนำ 8 สารมาสอน เพื่อให้ทุกคนเรียนรู้ชีวิต จึงทำให้ กศน. ไปจัดทำหลักสูตร ความเป็นไทย บ้านเมืองของเรา (วิชา +ชีวิต) (สำหรับเด็กเล็ก)

1.2.2.2 ชุมชนบนพื้นที่สูงมีหลายชนเผ่า แต่ละชนเผ่ามีภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะที่เป็นของตน

1.2.2.3 แต่ละชนเผ่าต้องการรักษาและถ่ายทอดภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนสู่คนรุ่นหลัง

1.2.2.4 แต่ละชนเผ่ามีภูมิปัญญา

1.2.2.5 ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่า ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของคนบรรจุอยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการศึกษาและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง

1.2.2.6 องค์การบริหารส่วนตำบล /ชุมชน/ชาวบ้านบนพื้นที่สูงให้การสนับสนุนในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนบนพื้นที่สูง

1.2.2.7 บุคคลบนพื้นที่สูงที่สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับได้รับการยอมรับจากสังคมส่วนใหญ่ของประเทศ มีฐานะทางเศรษฐกิจ ทางสังคมดีขึ้น สังคมของบุคคลบนพื้นที่สูงจึงส่งเสริมให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นมากขึ้น

1.3 ประเด็นการมีหลักสูตรการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงที่จัดให้เฉพาะกลุ่มประชาชนบนพื้นที่สูงให้เรียนรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ/ ศาสนา/ และพระมหากษัตริย์

1.3.1 จุดแข็ง

1.3.1.1 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีนักศึกษา กลุ่มสนใจ ศิษย์เก่าเป็นบุคคลบนพื้นที่สูงที่มีอยู่ในชุมชน

1.3.1.2 สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยการนำเอาหลักสูตรแกนกลางมาวางเป็นหลักแล้วนำเอาหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นผนวกเข้าไป

1.3.2 โอกาส

1.3.2.1 ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของคนบรรจุอยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการศึกษาและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง

1.3.2.2 การสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ เอกชน และมูลนิธิต่างๆ

1.4 ประเด็นการจัดทำหลักสูตรเบ็ดเสร็จเฉพาะ เพื่อจัดการศึกษานอกระบบแก่ชุมชนบนพื้นที่สูง เพื่อให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ/ ศาสนา/ พระมหากษัตริย์

1.4.1 จุดแข็ง

1.4.1.1 หลักสูตร/เนื้อหา/สื่อ/กิจกรรมในการให้การศึกษาแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้ไม่รู้หนังสือบนพื้นที่สูงเคยใช้ได้ผลมาแล้ว แต่ปัจจุบันถูกยกเลิก

1.4.1.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีฐานะเป็นห้องเรียนของศูนย์การศึกษาแบบอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น แต่เป็นสถานศึกษาของชุมชนบนพื้นที่สูง

1.4.1.3 สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยการนำเอาหลักสูตรแกนกลางมาวางเป็นหลักแล้วนำเอาหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นผนวกเข้าไป

1.4.1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูบนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ต้องการการมีส่วนร่วมจากชุมชน

1.4.2 โอกาส

1.4.2.1 มีระเบียบเปิดให้ทำได้

1.4.2.2 ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำเอาภาษา ภูมิปัญญา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นของตนเองบรรจุอยู่ในเนื้อหาในส่วนของหลักสูตรเพื่อให้การศึกษาและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง

1.4.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน/ชาวบ้านบนพื้นที่สูงให้กาสนับสนุนในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนบนพื้นที่สูง

1.5 ประเด็นการเพิ่มสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้แก่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"

1.5.1 จุดแข็ง

1.5.1.1 มีงบประมาณจัดทำสื่อให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" โดยตรง

1.5.2 โอกาส

1.5.2.1 ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชน และมูลนิธิต่างๆ

1.5.2.2 หากมีการผลิตสื่อที่เป็นนวัตกรรมที่เชื่อมโยงการปลูกฝัง/ส่งเสริมให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไปสู่ภาษา ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลบนพื้นที่สูงแต่ละชนเผ่า ก็จะทำให้บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงมีความผูกพันในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

1.5.2.3 รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายแจกแท็บเล็ตเป็นสื่อในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ

1.5.2.4 บุคคลบนพื้นที่สูงเปิดรับเอา โทรศัพท์ มือถือ ฯ ไปใช้ในชุมชน

1.6 ประเด็นการเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักษา ศาสนา และ
พระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อโทรทัศน์

1.6.1 จุดแข็ง

1.6.1.1 ภาคเหนือตอนบนมีสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ใน
การให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

1.6.1.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บางศูนย์มี
เครื่องรับโทรทัศน์และรับคลื่นสัญญาณได้สามารถใช้เป็นสื่อในการส่งเสริม/ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความ
จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้

1.6.2 โอกาส

1.6.2.1 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความสำคัญและทรงอิทธิพลกว่าสื่ออื่น ๆ
เพราะสื่อโทรทัศน์สามารถถ่ายทอดสาระและกระจายความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของ
ผู้คนและปรากฏการณ์ในสังคมไปสู่ประชาชนในทุกระดับได้รับรู้ในเวลาเดียวกัน โดยโทรทัศน์
สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกหมู่เหล่า และมีบทบาทในสังคมเพิ่มขึ้นทุกที่

1.6.2.2 บนพื้นที่สูงมีแสงโซลาร์เซลล์ผลิตไฟฟ้า

1.7 ประเด็นการเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักษา ศาสนา
พระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อวิทยุ

1.7.1 จุดแข็ง

1.7.1.1 ภาคเหนือตอนบน มีสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัด/อำเภอ
สถานีวิทยุกระจายเสียงของทหาร สถานีวิทยุชุมชนที่จัดรายการเป็นภาษาไทย/เป็นภาษาชาวเขา ในการ
ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

1.7.1.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ส่วนใหญ่มีเครื่องรับ
วิทยุและสามารถรับคลื่นวิทยุได้สามารถใช้วิทยุเป็นสื่อในการส่งเสริม/ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความ
จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1.7.2 โอกาส

1.7.2.1 มีสถานีวิทยุการศึกษาในพื้นที่

1.7.2.2 มีสถานีวิทยุของทหาร

1.7.2.3 มีสถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์

1.7.2.4 มีวิทยุทาง Internet

1.7.2.5 มีวิทยุชุมชน

1.7.2.6 มีรายการวิทยุภาคภาษาชาวเขา(บุคคลบนพื้นที่สูง) เผ่าต่าง ๆ

1.8 ประเด็นการเน้นการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง รักษาดี ศาสนา

พระมหากษัตริย์โดยใช้สื่อคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวัน

1.8.1 จุดแข็ง

1.8.1.1 ภาคเหนือตอนบน มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1.8.1.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บางศูนย์มีหนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการส่งเสริม/ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1.8.2 โอกาส

1.8.2.1 หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบัน

1.8.2.2 ชาวชนบนพื้นที่สูง ให้ความสนใจในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้

1.8.2.3 ชาวชนบนพื้นที่สูง บางชุมชนใช้พื้นที่บางส่วนของอาคารเอนกประสงค์ในหมู่บ้าน ซึ่งชาวชนในหมู่บ้านใช้เป็นทั้งจัดประชุมและจัดกิจกรรมนันทนาการในหมู่บ้านเป็นที่อ่านหนังสือและเป็นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน

1.9 ประเด็นการเน้นเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยท้องถิ่น สื่อสารมวลชนทุกแขนง

1.9.1 จุดแข็ง

1.9.1.1 วิทยุ/โทรทัศน์/หนังสือพิมพ์มีภารกิจในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนในชาติมีความรู้ เข้าใจ เท้าทันสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในประเทศและในสังคมของโลก

1.9.1.2 การให้ข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริงของสื่อมวลชน: สถานีวิทยุกระจายเสียงสถานีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์แก่ประชาชน เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ และเป็นการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนต่อเรื่องที่น่าสนใจ

1.9.2 โอกาส

1.9.2.1 บุคคลบนพื้นที่สูงมีความสนใจในการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เสียงตามสายในหมู่บ้าน

1.10 ประเด็นการใช้ห้องสมุดทางการศึกษานอกระบบในชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อการปลูกฝังให้บุคคลบนพื้นที่สูง เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1.10.1 จุดแข็ง

1.10.1.1 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายจัดสร้าง “บ้านหนังสือ” เพื่อส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนตามชุมชนต่าง ๆ

1.10.2 โอกาส

- 1.10.2.1 ชาวชนบทพื้นที่สูง ให้ความสนใจในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้
- 1.10.2.2 ชาวชนบทพื้นที่สูง ให้ความสนใจในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้
- 1.10.2.3 ชาวชนบทพื้นที่สูง บางชุมชนใช้พื้นที่บางส่วนของอาคารเอนกประสงค์ในหมู่บ้าน ซึ่งชาวชนในหมู่บ้านใช้เป็นที่พักประชุมและจัดกิจกรรมนันทนาการในหมู่บ้านเป็นห้องอ่านหนังสือและเป็นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน
- 1.10.2.4 มีมูลนิธิ บริษัท เอกชน ประชาชนจัดทำหนังสือเพื่อเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ บริจาคหนังสือให้แก่ห้องสมุด
- 1.10.2.5 มีผู้บริจาค อาจเป็นหนังสือเก่า
- 1.10.2.6 มีบ้านหนังสือ
- 1.10.2.7 มีมุมหนังสือใน ศสช.
- 1.10.2.8 มีที่อ่านหนังสือ (พิมพ์) ประจำหมู่บ้าน
- 1.10.2.9 เด็กอ่านได้ ผู้ใหญ่ดูภาพ

2. ด้านบริหารงานบุคคล

2.1 การเป็นข้าราชการของบุคลากรทางการศึกษานอกระบบ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการศึกษานานพื้นที่สูง

2.1.1 จุดแข็ง

2.1.1.1 หน่วยงานและบุคคลของหน่วยงานปฏิบัติการกิจในการให้การศึกษาในพื้นที่เฉพาะและมีลักษณะเฉพาะแต่ภารกิจในการปฏิบัติงานเป็นไปเพื่อคนส่วนใหญ่ เป็นไปเพื่อความมั่นคงของสังคมและของประเทศ

2.1.1.2 หากผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นคงในอาชีพ มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณธรรม การปฏิบัติงานใช้มีอาชีพ การปฏิบัติงานจะมีความคล่องตัว มีความต่อเนื่อง

2.1.1.3 ครุภัณฑ์พื้นที่สูงเป็นภูมิปัญญา เป็นตัวแทนหน่วยงานของรัฐที่ฝังตัวอยู่ในชุมชน และเป็นที่พักของชาวบ้านในให้การศึกษา พัฒนาระบบคิด คุณภาพชีวิต พัฒนาชุมชนและสังคมของท้องถิ่นให้มีความเจริญที่ยั่งยืน

2.1.1.4 บทบาทและภารกิจหนึ่งของครูบนพื้นที่สูงคือการสอนหนังสือให้แก่บุคคลผู้ใหญ่ผู้ไม่รู้หนังสือให้รู้หนังสือผู้ปฏิบัติงานจะอุทิศแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังและความสามารถ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานก็จะออกมาอย่างมีคุณภาพและสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างเป็นรูปธรรม

2.1.2 โอกาส

2.1.2.1 คนที่ทำงานสำคัญและงานนั้นมีผลต่อสังคมโดยรวมและเพื่อความมั่นคงของชาติ รัฐจะให้ความสำคัญและดูแล

2.1.2.2 ใช้เหตุผลเพื่อความมั่นคงของชาติ

2.1.2.3 การบริหารบ้านเมืองใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

2.1.2.4 มีบุคคลบนพื้นที่สูงได้รับทุน มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญา เอกมากขึ้นสามารถประกอบอาชีพเป็นครูบนพื้นที่สูงได้

2.2 การเพิ่มจำนวนบุคลากรประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" จากเดิมแห่งละ 1 คน เป็นแห่งละ 2 คน

2.2.1 จุดแข็ง

2.2.1.1 การปฏิบัติงานจะ มีความคล่องตัว

2.2.1.2 การปฏิบัติภารกิจจะมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น

2.2.1.3 บทบาทและภารกิจหนึ่งของครูบนพื้นที่สูงคือการสอนหนังสือให้แก่บุคคลผู้ใหญ่ ผู้ไม่รู้หนังสือให้รู้หนังสือ

2.2.2 โอกาส

2.2.2.1 เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายและให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้

2.2.2.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" หลายแห่งมีครูบนพื้นที่ประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" จำนวน 2 คน

2.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคคลที่จบปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอกระบบมีใบประกอบวิชาชีพครูเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นครูบนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"

2.3.1 จุดแข็ง

2.3.1.1 หากการปฏิบัติงานใช้มืออาชีพ การปฏิบัติงานจะมีความคล่องตัว มีความต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลการปฏิบัติงานก็จะออกมาอย่างมีคุณภาพและสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

2.3.2 โอกาส

2.3.2.1 ครูสถาบันนโยบายที่จะจำแนกการอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับบัณฑิตผู้จบปริญญาตรีทางการศึกษาด้านการศึกษานอกระบบเท่านั้น

2.4 การสร้างขวัญกำลังใจและเพิ่มสวัสดิการให้แก่บุคลากรทางการศึกษานอกระบบที่ปฏิบัติงานอยู่บนพื้นที่สูงประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" เช่น มีรางวัลเพิ่มพระราชทาน มีเบี้ยกัณการ เบี้ยเลี้ยงภัย ฯ

2.4.1 จุดแข็ง

2.4.1.1 หากผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นคงในอาชีพ มีสวัสดิการ มีแรงจูงใจ มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณธรรม ผู้ปฏิบัติงานจะอุทิศแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังและความสามารถ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานก็จะออกมาอย่างมีคุณภาพและสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างเป็นรูปธรรม

2.4.2 โอกาส

2.4.2.1 เลขานุการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายและให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้

3 ด้านบริหารงบประมาณ

3.1 ประเด็นการมีงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง: ปลุกฝัง/ส่งเสริมให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เพิ่มขึ้นและเพียงพอ

3.1.1 จุดแข็ง

3.1.1.1 การมีงบประมาณที่เพียงพอในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง: ปลุกฝัง/ส่งเสริมให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จะทำให้การปฏิบัติงานของครูบนพื้นที่สูงเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

3.1.2 โอกาส

3.1.2.1 เสนอขอจัดตั้งงบประมาณจากภารกิจและสภาพการปฏิบัติงาน

เชิงประจักษ์ ที่เป็นจริง

3.1.2.2 ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลองค์กรเอกชน

และมูลนิธิต่างๆ

4. ด้านบริหารทั่วไป

4.1 ประเด็นการมีกิจกรรมรณรงค์ให้รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ร่วมกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานทางการศึกษานอกระบบ

4.1.1 จุดแข็ง

4.1.1.1 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" มีนักศึกษา ศิษย์เก่า และกลุ่มผู้สนใจบนพื้นที่สูงเป็นขุมกำลังในการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนบนพื้นที่สูงเกิดความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ร่วมกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

4.1.2 โอกาส

4.1.2.1 ประชาชนในชุมชนบนพื้นที่สูงเป็นนักศึกษา ศิษย์เก่า และกลุ่มผู้สนใจที่เข้าเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"

4.1.2.2 บุคคลในสังคมยังมีความเชื่อว่า สังคมของชุมชนจะมีความเข้มแข็งได้ชุมชนนั้นจะต้องมีองค์กรที่เป็นหลักอยู่ในชุมชนซึ่งประกอบด้วย บ้าน วัด โรงเรียน "บวร"

4.1.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล /ชุมชน/ชาวบ้านบนพื้นที่สูงให้การสนับสนุนในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนบนพื้นที่สูง

4.1.2.4 ภาครัฐเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือ

4.2 ประเด็นการขยายเขตบริการให้การศึกษาบนพื้นที่สูงของหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

4.2.1 จุดแข็ง

4.2.1.1 การขยายเขตบริการให้การศึกษาแก่บุคคลบนพื้นที่สูงของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เป็นนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.2.2 โอกาส

4.2.2.1 รัฐมีนโยบายในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนให้ครบทุกคน และให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

4.3 ประเด็นการสร้างเครือข่ายทุกหน่วยงาน: สถานศึกษา/โทรทัศน์/วิทยุ/หนังสือพิมพ์/หน่วยปฏิบัติ การทางจิตวิทยาของทหาร/ตำรวจ ฯ และชุมชนในการจัดการศึกษานอกระบบและให้ข้อมูลข่าวสารแก่บุคคลบนพื้นที่สูงได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บุคคลบนพื้นที่สูงเกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

4.3.1 จุดแข็ง

4.3.1.1 การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง มีหลายหน่วยงานที่ร่วมจัดทำ เช่น องค์การทางการศึกษา สื่อสาธารณะ หน่วยงานด้านความมั่นคงตำรวจ ทหาร ฯ

4.3.1.2 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" สร้างขึ้นได้ด้วยอาศัยความร่วมมือจากชาวบ้านในชุมชนบนพื้นที่สูง

4.3.2 โอกาส

4.3.2.1 ทุกหน่วยงานเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

4.3.2.2 ภารกิจด้านความมั่นคงแต่ละหน่วยงานจะปฏิบัติภารกิจโดยลำพังไม่ได้ จะต้องมีการวางแผนร่วมกัน

ตอนที่ 3 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

เนื่องจากประเทศไทยมีระบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงแบบรวมศูนย์อำนาจจากบนลงล่าง(Top down) ที่มีนโยบาย มาตรการและการดำเนินงานอย่างเดียวกัน แต่ภายใต้บริบทของการมีสภาพและปัญหาในพื้นที่ที่ไม่เหมือนกัน เพื่อให้บังเกิดการปฏิบัติที่มีสัมฤทธิ์ผลที่เหมือนกันและจากผลการวิเคราะห์จุดแข็งโอกาส การแก้ไขจุดอ่อนและอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง จึงต้องกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติทางด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไปของหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง เป็นการจัดการศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่น การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงที่มีอยู่ในท้องถิ่นต้องคำนึงถึงความเป็นท้องถิ่น (Local) ทั้งในด้านภาษา วัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ และใช้ท้องถิ่น (Local) เป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคง ให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคนที่มาช่วยสร้างสถานที่เรียน) การจัดการศึกษาก็ต้องดูปัญหาในท้องถิ่นด้วย การ

จัดการศึกษาจะต้องยึดหลัก “บวร” การมีส่วนร่วมของวัด บ้าน โรงเรียน ซึ่งเป็นองค์กรหลักฐานรากที่มีการพึ่งพากันอย่างแน่นหนาซึ่งมีอยู่ในชุมชนแต่ดั้งเดิม การนำชุมชนต้องใช้หลักการพัฒนาชุมชน คือต้องเข้ากับท้องถิ่นให้ได้ (อาสาป้องกันภัยพลเรือน เทศบาล ชาวบ้านคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นชาวบ้าน) ชาวบ้านมีส่วนร่วม/ผู้นำตามธรรมชาติ (ผู้นำทางความเชื่อ เช่น หมอผี ฯ) (Local: L)

2. การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ต้องให้ความสำคัญกับสื่อและนวัตกรรมที่มีอยู่และมีความเหมาะสมในการให้ข้อมูลข่าวสารกับกลุ่มคนบนพื้นที่สูง เช่น ในปัจจุบันบนพื้นที่สูงมีงานรับสัญญาณดาวเทียม “โทคม” ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องไฟฟ้าก็ใช้ Solar Cell หรือ Solar Home นอกจากนั้นยังมีสื่อแบบเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อที่ครูจัดหาเองและต้องใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มคนบนพื้นที่สูงแต่ละเผ่า ครูเป็นสื่อบุคคล สื่อบุคคลเป็นสื่อที่มีภูมิปัญญา ต้องปรับสื่อดาวเทียมเพราะเป็นภาษากลางกลุ่มคนบนพื้นที่สูงฟังแล้วไม่เข้าใจ หอกระจายข่าวและเสียงตามสายที่มีคนในท้องถิ่นเป็นผู้ประกาศ วิชชุชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชนเผ่าในโครงการของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ซึ่งได้เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีด้วย) และมีอาสาช่วยสอน(ครู 2 ภาษา ครูชนเผ่า)หมู่บ้านบริวารไม่มีหอกระจายข่าวใช้การบอกกล่าว ในการทำหน้าที่ในฐานะสื่อเพื่อสื่อให้บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงซึ่งมีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการปลูกฝังเรียนรู้ มีเจตคติที่ดี มีความผูกพันทางใจ ทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทยและมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (Innovations: I)

3. การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษา หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาต้องเป็นหลักสูตรแบบเบ็ดเสร็จที่ครูบนพื้นที่สูงสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ทันที และผู้เรียนคือบุคคลบนพื้นที่สูงสามารถเรียนรู้เพื่อการสื่อสารในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยที่เชื่อมโยงไปสู่การปลูกฝังให้เกิดเรียนรู้ มีเจตคติที่ดี มีความผูกพันทางใจ สามารถทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทยตามวิถีชีวิตความเป็นอยู่และมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ได้ทุกคนเผ่า ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรแบบเบ็ดเสร็จ (เทียบประถมศึกษาปีที่ 4) ถูกประกาศยกเลิกไปแล้วในปีการศึกษา 2551 และมีหลักสูตรขั้นพื้นฐาน (บนพื้นที่สูง) หลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน 2555 ยังไม่ได้ประกาศใช้ (ปัจจุบันใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 2) (Functional: F)

4. การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ความมุ่งหมายในการจัดก็ต้องจัดให้ครอบคลุมทุกเผ่าทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนบนพื้นที่สูง และในการทำหน้าที่ของครูบนพื้นที่สูงก็ต้องทำหน้าที่ในการเป็นครู การเป็นหมอ การเป็นนักพัฒนา ฯ ทุกด้านเพื่อให้เกิดความผูกพันทางใจกับชาวบ้าน และการให้การศึกษา (Educate) ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนบนพื้นที่สูงให้หันมานิยมใน

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเกิดความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่สิ่งที่จะมองข้ามไปไม่ได้ก็คือ การให้การศึกษา (Educate) กับครู ให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเกิดความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เสียก่อน (Educate: E)

5. การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ต้องให้ความสำคัญและใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น บ้านหนังสือ ห้องสมุด ป่าชุมชน ลานวัฒนธรรม ศูนย์Internetตำบล วัด แหล่งโบราณสถาน แหล่งโบราณวัตถุ ฯลฯ ทั้งนี้ นอกจากบุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงจะเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีจากการได้เข้าไปใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและชุมชนเพิ่มขึ้นแล้ว ยังสร้างความตระหนัก รักความผูกพันต่อแหล่งเรียนรู้ รวมไปถึงความรักความผูกพันในท้องถิ่น ชุมชนและประเทศชาติโดยรวมที่ตนเองได้อยู่อาศัย (Library: L)

6. การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ต้องใช้ภาคีเครือข่ายที่มีอยู่บนชุมชนพื้นที่สูงให้มีส่วนร่วมดำเนินการ คือ ท้นตชุมชน เกษตรบนพื้นที่สูง กรรมการช่วง ป่าไม้ ไฟฟ้า อุตสาหกรรม กลุ่ม คนลุ่มน้ำ ปศุสัตว์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน/และหน่วยงานด้านการพัฒนา (Organize: O)

7. การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง เป็นภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานด้านการศึกษา หน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานด้านสื่อสารสาธารณะ เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ควรสร้างเครือข่ายในการจัดทำแผนการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ทั้งนี้เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน และเพื่อประหยัดงบประมาณ ประหยัดทรัพยากรบุคคลและประหยัดวัสดุอุปกรณ์ต้องให้ความสำคัญกับภาคีเครือข่ายในการปฏิบัติงานให้เกิดการปฏิบัติงานแบบการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน (Network: N)

8. รัฐต้องให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ตามบทบาทและภารกิจด้านการจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงได้กระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน ดังนั้นรัฐควรกำหนดนโยบาย มาตรการ วิธีดำเนินงานแบบบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐร่วมกัน และรัฐจะต้องให้ความสำคัญ สนับสนุนหน่วยงาน บุคลากรและสื่อสารสาธารณะให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ก่อให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ได้อย่างเต็มกำลัง (Government: G)

สรุป รูปแบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง คือ

LIFELONG Model

ตอนที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง
ของผู้ทรงคุณวุฒิโดยการจัดทำวิทยานิพนธ์

จากการจัดประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ได้แก่ เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน หัวหน้าฝ่ายจัดผังรายการและฝ่ายข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ประจำเขตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ครูนิเทศบนพื้นที่สูง ครูผู้สอนบนพื้นที่สูง ผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูง ได้ร่วมทำวิทยานิพนธ์จากแบบจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งผลการทำวิทยานิพนธ์สรุปได้ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์
ตารางที่ 6.3 จำนวนและร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	23	85.19
หญิง	4	14.81
รวม	27	100.00
2. อายุ		
31-40 ปี	3	11.11
41-50 ปี	10	37.04
51-60 ปี	12	44.44
60 ปีขึ้นไป	2	7.41
รวม	27	100.00

ตารางที่ 6.3 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
3. ตำแหน่ง		
เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	3.704
ฝ่ายที่ทำการปกครองจังหวัด	3	11.11
หัวหน้าฝ่ายจัดผังรายการและฝ่ายข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด	3	11.11
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย		
กรมประชาสัมพันธ์ ประจำเขต	1	3.704
บรรณาธิการหนังสือพิมพ์	1	3.704
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด	2	7.41
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด	1	3.70
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ	3	11.11
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ	3	11.11
ครูนิเทศบนพื้นที่สูง	3	11.11
ครูผู้สอนบนพื้นที่สูง	3	11.11
ผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูง	3	11.11
รวม	27	100.00
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	7	25.93
ปริญญาโท	19	70.37
ปริญญาเอก	1	3.70
รวม	27	100.00

จากตามรางที่ 6.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิ มีสถานภาพส่วนตัวดังนี้

1. เพศ

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ร้อยละ 85.19 เป็นผู้ชาย และร้อยละ 14.81 เป็นผู้หญิง

2. อายุ

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ร้อยละ 44.44 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี รองลงมาร้อยละ 37.04 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และร้อยละ 11.11 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ตามลำดับ

3. ตำแหน่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ร้อยละ 11.11 มีตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าฝ่ายจัดผังรายการและฝ่ายข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ครูนิเทศบนพื้นที่สูง ครูผู้สอนบนพื้นที่สูง และผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูง รองลงมาร้อยละ 7.41 มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ตามลำดับ และร้อยละ 3.70 มีตำแหน่งเป็นเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ประจำเขต บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ และศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ร้อยละ 70.37 มีวุฒิปริญญาโท รองลงมา ร้อยละ 25.93 มีวุฒิปริญญาตรี และร้อยละ 3.70 มีวุฒิปริญญาเอก ตามลำดับ

หมายเหตุ สำหรับเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้จัดทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูง
เพื่อความมั่นคง คือ “LIFELONG Model”

ตารางที่ 6.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบ
การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง

ที่	การบริหารจัดการศึกษานอกระบบ บนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ ที่
1	L : Local การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความ มั่นคงต้องให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น	4.89	0.32	3
2	I: Innovations การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความ มั่นคงต้องให้ความสำคัญกับสื่อและนวัตกรรมที่ เหมาะสมกับพื้นที่สูง	4.95	0.23	2
3	F: Functional การบริหารจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความ มั่นคง ต้องเป็นหลักสูตรแบบเบ็ดเสร็จที่สอนทั้งเรื่อง การอ่านออกเขียนได้ และความมั่นคงแห่งชาติ	4.89	0.32	3
4	E: Educate การจัดการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคง ต้องให้ ความรู้ สร้างเจตคติ และปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.95	0.20	2
5	L: Library การให้การศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง ต้องใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ เช่น ห้องสมุด ภูมิปัญญาบนพื้นที่สูง ของเก่า เครื่องมือจัก สาน แหล่งประกอบอาชีพ ฯลฯ	4.89	0.30	3

ตารางที่ 6.4 (ต่อ)

ที่	การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบ บนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ ที่
6	O: Organize การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความ มั่นคงมีหลายหน่วยงานที่ร่วมจัดทำ เช่น องค์การทางการ ศึกษา สื่อสาธารณะ หน่วยงานด้านความมั่นคง ฯ จำเป็นต้อง จัดระบบองค์การเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ	4.82	0.40	4
7	N: Network การจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความ มั่นคง เป็นภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานด้านการศึกษา หน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานด้านสื่อสาธารณะ เพื่อประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการ ควรสร้างเครือข่ายในการจัดทำ แผนการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ทั้งนี้เพื่อลด ความซ้ำซ้อนของงาน และเพื่อประหยัดงบประมาณ ประหยัดทรัพยากรบุคคลและประหยัดวัสดุอุปกรณ์ ต้องให้ความสำคัญกับภาคีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน ให้เกิดการปฏิบัติงานแบบการมีส่วนร่วมในทุก ขั้นตอน (Network: N)	4.95	0.20	2
8	G: Government รัฐต้องให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษานอกระบบบน พื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง โดยการกำหนดนโยบาย มาตรการ วิธีดำเนินงานร่วมกัน สนับสนุนนโยบาย และสร้างขวัญ กำลังใจแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีการกำหนดอัตรา	5	0	1

ตารางที่ 6.4 (ต่อ)

ที่	การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบ บนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ ที่
	และตำแหน่งครูอัตราจ้างประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาว "ไทยภูเขา"แม่ฟ้าหลวง"ให้เป็นข้าราชการครู มีสิทธิรับ สวัสดิการเบี่ยงกันดารหรือเบี่ยงเสี่ยงภัย และให้การ สนับสนุนสื่อวิทยุ โทรศัพท์ และหนังสือพิมพ์ในการเสนอ ข่าวเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์			

จากตารางที่ 6.4 แสดงให้เห็นว่าผลการทำวิทยานิพนธ์รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงสรุปได้ดังนี้ คือ

อันดับ 1 คือ รัฐต้องให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคง โดยการกำหนดนโยบาย มาตรการวิธีดำเนินงานร่วมกัน สนับสนุนนโยบาย และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่ให้การกำหนดอัตราและตำแหน่งครูอัตราจ้างประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาว "ไทยภูเขา"แม่ฟ้าหลวง"ให้เป็นข้าราชการครู มีสิทธิรับสวัสดิการเบี่ยงกันดารหรือเบี่ยงเสี่ยงภัย และให้การสนับสนุนสื่อวิทยุ โทรศัพท์ และหนังสือพิมพ์ในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (Government: G)

อันดับ 2 คือ การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงต้องให้ความสำคัญกับสื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง (Innovations: I) ต้องให้ความรู้ สร้างเจตคติ และปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (Educate: E) และสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานและจัดทำแผนดำเนินงานร่วมกัน (Network: N)

อันดับ 3 คือ การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงต้องให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น (Local: L) ต้องเป็นหลักสูตรแบบเบ็ดเสร็จที่สอนทั้งเรื่องการอ่านออกเขียนได้ และความมั่นคงแห่งชาติ (Functional: F) และต้องใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ เช่น ห้องสมุด ฯลฯ (Library: L)

อันดับ 4 คือ การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงมีหลายหน่วยงานที่ร่วมจัดทำ เช่น องค์กรทางการศึกษา สื่อสาธารณะ หน่วยงานด้านความมั่นคงฯ จำเป็นต้องจัดระบบองค์กรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ (Organize: O)